

UDENRIGSMINISTERIET

NOTAT til Folketingets Grønlandsudvalg

GRU alm del spørgsmål 68 - bilag til svar

Dato:

30. april 2019

Sagsnummer:

2019-13133

Notat vedr. evt. ændringer af forholdene på eller anvendelsen af Pitufik/Thule Air Base

Forsvarsaftalekompleksets bestemmelser

Den amerikanske militære tilstedeværelse i Grønland er reguleret af Forsvarsaftalen fra 1951 samt en række tillægsaftaler, der tilsammen udgør det såkaldte forsvarsaftalekompleks. Komplekset hviler på et grundlæggende princip om, at den amerikanske militære tilstedeværelse skal komme Grønland mest muligt til gode.

Efter forsvarsaftalekomplekset er USA inden for etablerede amerikansk drevne forsvarsområder berettiget til bl.a. at indrette området til militær brug, opføre og installere anlæg og materiel samt stationere og huse personel. USA må dog ikke uden Kongeriget Danmarks regerings samtykke opbevare atomvåben i Grønland eller overflyve Grønland med atomvåben.

Der skal i Det Permanente Udvalg ('Permanent Committee') holdes samråd og udveksles alle oplysninger, der vedrører USA's militære tilstedeværelse i Grønland i almindelighed, ligesom USA's repræsentant i udvalget i god tid skal give Kongerigets repræsentant oplysninger vedrørende alle påtænkte væsentlige ændringer i USA's militære virksomhed eller anlæg, der vil kunne påvirke Grønlands økonomi eller miljø, jf. tillægsaftalen fra 1991. I Det Permanente Udvalg er både Danmark og Grønland repræsenteret.

USA har desuden med Igaliku-aftalen fra 2004 bekræftet at ville konsultere og informere Kongeriget Danmarks regering, inklusive Grønlands landsstyre, forud for enhver væsentlig ændring af USA's militære operationer eller faciliteter. Endelig har USA og Kongeriget Danmark i Igaliku-aftalen konstateret og erklæret, at de vil konsultere hinanden om ethvert spørgsmål, som en af parterne måtte rejse vedrørende den amerikanske militære tilstedeværelse i Grønland.

Inddragelse af Folketinget

Ift. Folketinget følger det af grundlovens § 19, at regeringen handler på rigets vegne i mellemfolkelige anliggender og rådfører sig med Det Udenrigspolitiske Nævn forud for enhver beslutning af større udenrigspolitisk rækkevidde. Det følger herudover af § 2 i lov om Det Udenrigspolitiske Nævn, at det er Nævnets opgave med regeringen at drøfte sager af betydning for landets udenrigspolitik og at modtage oplysninger fra regeringen om udenrigspolitiske forhold.

Inddragelse af Grønlands Selvstyre

Det ligger regeringen meget på sinde at inddrage Naalakkersuisut (Grønlands landsstyre) i udenrigs- forsvars- og sikkerhedspolitiske sager af særlig betydning for Grønland i overensstemmelse med Itilleq-erklæringen og selvstyreloven. Dette gælder også i spørgsmål relateret til Thulebasen.

Det er op til Grønland selv at fastlægge, hvordan og i hvilken udstrækning Naalakkersuisut inddrager Inatsisartut i forbindelse med Naalakkersuisuts samarbejde med den danske regering om udenrigspolitiske spørgsmål af særlig betydning for Grønland.